

REMISSER OCH YTTRANDE**§ 10 Färdplan för ett Stockholm för alla – en rapport från Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av rapporten Färdplan för ett Stockholm för alla från Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm.

Ärendet

Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm har tagit fram en rapport – Färdplan för ett Stockholm för alla – som preciserar hur staden på medellång sikt bör fokusera resurser för att uppnå en socialt hållbar utveckling och stärka styrningen mot stadens vision. Färdplanen är indelad i fyra målområden – uppväxt och utbildning, arbete och företagande, boende och stadsmiljö samt demokrati och trygghet. Den innehåller även förslag på etappmål.

Förvaltningen anser att det är en väl genomarbetad rapport men har några synpunkter. Staden måste sträva efter en blandning av bostadstyper och upplåtelseformer och bryta den alltför ensidiga sociala strukturen i många bostadsområden. Rapporten har ett givet fokus på den unga befolkningen men äldres perspektiv borde även få plats i färdplanen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-10-22.

Dnr 1.5.1-392/2018

Förslag till beslut

Kjell Backman m fl (S) och Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M), Peter Öberg (L) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde att partierna lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Kjell Backman m fl (S) och Lars Bäck (V) anmälde ett särskilt uttalande.

Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) anmälde ett ersättaryttrande.

Särskilt uttalande

Kjell Backman m fl (S) och Lars Bäck (V)

Arbetet för jämlikhet och mot segregation är avgörande om alla stockholmare ska ha goda livsvillkor och möjlighet att förverkliga sina drömmar. Det goda samhället tar ansvar för att undanröja klyftor och hinder som begränsar människor att nå sina fulla potentialer. Allt annat är slöseri med människors kraft och förmågor. Ett samhälle som låter människor utveckla sina egna förmågor blir starkare, ett samhälle där människor hindras blir svagare. När vi hjälper varandra att växa, kan Stockholm växa.

Men för att kunna se var vi slösar med människors förmågor och var människor hindras att växa behöver man kunskap. Därför tillsatte vi, år 2015, ”Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm”. Förankrat i den senaste forskningen har kommissionen sedan dess presenterat 18 rapporter med förslag och rekommendationer inom olika områden för hur segregationen i Stockholm ska kunna brytas. En stor bredd av samhällsaktörer har varit inblandade i kommissionens arbete vilket skapar en god grund när förslagen ska genomföras.

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet i Farsta Stadsdelsnämnd välkomnar förslaget till färdplan och ser vikten av att stadens nämnder, bolag och verksamheter arbetar utifrån gemensamma strategier för en social hållbar utveckling. Strategierna inom de fyra målområden som lyfts i färdplanen är väl avvägda med utgångspunkter i kommissionens arbete, Agenda 2030 och med sikte på att visionen ”Ett Stockholm för alla” ska uppnås till år 2040.

Uppväxt och utbildning

Det goda samhället måste göra sitt yttersta för att alla barn ska få bra uppväxtvillkor och för att alla barn får förutsättningar och stöd för att klara kunskapsmålen. Ett samhälle som inte investerar i barn och deras utveckling riskerar på lång sikt att möta stora utmaningar med ojämlikhet, segregation och otrygghet. Den utvecklingen kan vi dessvärre se spår av i vår stad efter att klyftor och utanförskap tillåtits öka.

Allt arbete mot segregation börjar med att ge alla barn jämlika uppväxtvillkor. Förskolans kompensatoriska uppdrag kan inte betonas tillräckligt många gånger, vilket stöds av forskare såväl som pedagoger. Socialdemokraterna menar att investeringar i förskolan genom satsningar på fler lärare, mindre barngrupper och rätt till heltid för barn till föräldralediga fortsättningsvis är nödvändiga och viktiga. På samma sätt är det viktigt att hålla i arbetet för att höja kunskapsresultaten i alla skolor. Lärare och skolledare ska ha rätt förutsättningar att ge den bästa undervisningen till sina elever.

Det systematiska arbetet för att bryta utvecklingen mot ökade klyftor gav goda resultat på kort tid. Stockholm är på rätt väg och det är viktigt att det ambitiösa arbetet som har gjorts under den gångna mandatperioden inte tappar styrfart. Vi är övertygade om att alla barn kan

nå kunskapsmålen om de ges stöd. Föräldrar ska känna en trygghet i vetskapen om att det finns bra kommunala skolor i närmiljön och att elevhälsoteamen på varje skola stöttar de elever som behöver det.

Arbete och företagande

Människors vilja till att växa, att bidra och ha egen försörjning är stadens viktigaste tillgång.

I ett kunskapsintensivt samhälle ska Stockholm konkurrera med kunskap, färdigheter, kompetens och ett starkt innovationsklimat. Därför vill vi att alla stockholmare ska ha möjlighet till ett livslångt lärande, till utbildning som skapar vägar till jobb eller vidare studier.

Stockholms utveckling är tätt kopplat till näringslivets möjlighet att växa och utvecklas. Fler ska känna de har goda och trygga förutsättningar för att starta och driva företag. Alltför många företag ser att deras möjlighet att växa hämmas av svårigheterna att rekrytera rätt utbildad arbetskraft. Detta samtidigt som det finns arbetslösa stockholmare. Missmatchningen hotar på lång sikt Stockholms tillväxt. Men bristen på matchning skadar inte bara näringslivet. Svårigheten att säkra kompetensförsörjningen för stadens verksamheter är en akut utmaning för vår egen organisation. Här måste staden fortsätta arbeta nära gymnasieskolor, vuxenutbildningen och universiteten för att möta utmaningen.

Stadens insatser för att fler stockholmare ska komma i arbete har gett resultat. Utbetalningar av ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet är på historiskt låga nivåer, vilket är glädjande. Att människor som har kapacitet att arbeta är arbetslösa är ett slöseri. Slöseriet drabbar hela samhället men mest av allt är det ett slöseri som riskerar att skada den enskilda individen. Därför anser vi att staden måste fortsätta prioritera arbetet med 90-dagarsgarantin, vuxenutbildning för kortutbildade och stärka kopplingen mellan språkutveckling och inträde i arbetsmarknaden för nyanlända. Tillvaratagande av äldres vilja och förmåga att arbeta efter pensionsåldern måste ske. Även arbetet med att utlokalisera kommunala verksamheter och skapande av arbetsplatser i ytterstaden måste fortsätta.

Boende och stadsmiljö

Den mångåriga passivitet som präglade det borgerliga blockets senaste maktinnehav skapade och förstärkte en stor strukturell bostadsbrist i vår stad. Bostadsbristen leder till trångboddhet, segregation och minskad tillväxt. Vi måste som ansvarsfull stad fortsätta ta oss an Stockholms största infrastrukturella utmaningar. Under den gångna mandatperioden stoppades utförsäljningar av hyresrätter och bostadsbyggandet prioriterades. Det är med stolthet som vi kan se tillbaka på år 2017 som ett år då Stockholm slog rekord i bostadsbyggande.

För att den goda utvecklingen med att bryta segregationen inte ska stagnera måste staden fortsätta prioritera byggande av hyresrätter och av bostäder med rimliga boendekostnader.

Allmännyttans arbete för att få ned nyproduktionskostnaderna genom Stockholmshus måste fortsätta. Det är många människor som är i behov av en bostad och efterfrågan efter bostäder med rimliga kostnader kommer att vara fortsatt hög. Att sälja ut eller ombilda billiga hyresrätter som den borgerliga majoriteten aviserat är inte rätt väg att gå. Särskilt om argumentet till utförsäljningarna är önskan att främja blandade upplåtelseformer. Erfarenheterna från utförsäljningarna som gjordes under åren 2006 - 2014 visar att segregationen ökade och möjligheten för stockholmarna att få hyra en bostad minskade. Vi menar att det enda sättet att möta bostadsbristen är genom nej till marknadshyror och utförsäljningar av hyresrätter samt behålla den höga takten i bostadsbyggande.

Demokrati och trygghet

Demokratin ska aldrig tas för given. I en tid då polarisering mellan människor ökar krävs det aktiva insatser för att fördjupa den lokala demokratin. Civilsamhällets roll som röstbärare, välfärdsproducent och skapare av gemenskap ska stödjas och inte motarbetas av staden. Föreningslivet skapar möten och i möten mellan människor skapas tillit för varandra och för samhället. I arbetet för ett socialt hållbart Stockholm är civilsamhället en viktig aktör. Stadens stöd ska även fortsättningsvis ske genom bland annat tillgängliggörande av lokaler, föreningsbidrag och användande av civilsamhällets kunskap.

Medborgarforum och medborgardialoger som syftar till att stärka medborgarnas inflytande i besluten är ett annat sätt att fördjupa lokaldemokratin. Vi ser att de medborgarforum och medborgardialoger som har genomförts i Farsta stadsdelsnämndsområde de senaste åren har varit framgångsrika och vill därför att staden ska utöka antal dialoger så att fler medborgare ges möjlighet att påverka sin närmiljö.

Medborgarnas inflytande över hur staden använder sina budgetmedel vid lokalt utvecklingsarbete bör bli större, ett sätt är att vidareutveckla och fortsätta arbetet med medborgarbudgetar och lokala omröstningar om olika alternativa förslag. Under den föregående mandatperioden 2014 - 2018 genomförde vi i Farsta Stadsdelsnämnd två sådana i stadsdelen Fagersjö. Resultatet blev den mötesplats som nu finns centralt i Fagersjö samt den nya allaktivitetspark, parken Måsen i anslutning till mötesplatsen som hösten 2018 har börjats anläggas.

Det offentliga rummet tillhör alla, därför ska arbetet med trygga stadsmiljöer prioriteras. Trygghetsfonden som vi skapade tar utgångspunkt i att berörda verksamheter och nämnder i dialog med medborgarna identifierar otrygga platser och miljöer som med enkla hjälpmedel kan bli tryggare. Resultaten av investeringar som har gjorts med hjälp av trygghetsfonden har varit goda. Vår förhoppning är att trygghetsfonden får finnas kvar och utökas så att flera platser och miljöer kan göras tryggare. Stockholm ska vara en öppen stad och alla stadsdelar ska vara trygga.

Ersättaryttrande

Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD)

Om vi hade haft förslags- och rösträtt hade vi anmält att våra båda partier lämnar ärendet utan eget ställningstagande.